

LÆRERVEJLEDNING OM KØREUDDANNELSEN TIL KATEGORI D1

Denne lærervejledning er udarbejdet i tilknytning til bekendtgørelse nr. 1098 af 25. november 2012 om undervisningsplan for køreuddannelsen til lille bus.

De nærmere bestemmelser om køreuddannelsen fremgår af bekendtgørelse om kørekort og bekendtgørelserne om undervisningsplaner.

Lærervejledningen indeholder de nærmere retningslinjer om planlægning og gennemførelse af undervisning - herunder valg af hjælpemidler - af køreelever, der ønsker kørekort til lille bus (kategori D1).

Færdselsstyrelsen, juli 2016.

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	4
GENERELLE SYNSPUNKTER	4
UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE	5
HOLDNINGSBEARBEJDNING	6
IT-BASEREDE UNDERVISNINGSPROGRAMMER	6
HOLD	7
LEKTIONSPLAN	7
LOG	8
SELVSTUDIUM	8
KRAV TIL TEORIOKALE	9
FOSLAG TIL OPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE	
KØREUDDANNELSE	9
UNDERVISNINGSMODUL 1	10
UNDERVISNINGSMODUL 2	11
UNDERVISNINGSMODUL 3	11
UNDERVISNINGSMODUL 4	12
UNDERVISNINGSMODUL 5	13
UNDERVISNINGSMODUL 6	13
UNDERVISNINGSMODUL 7	14
UNDERVISNINGSMODUL 8	14
UNDERVISNINGSMODUL 9	15
UNDERVISNINGSMODUL 10	15
UNDERVISNINGSMODUL 11	15
UNDERVISNINGSMODUL 12	16
UNDERVISNINGSMODUL 13	16
UNDERVISNINGSMODUL 14	17
UNDERVISNINGSMODUL 15	17
UNDERVISNINGSMODUL 16	18
UNDERVISNINGSMODUL 17	18
UNDERVISNINGSMODUL 18	19
KRAV TIL ØVELSESSTRÆKNINGER	19

INDLEDNING

De nærmere bestemmelser om køreuddannelse og køreprøver fremgår af bekendtgørelse om undervisningsplan for køreuddannelsen til lille bus (kategori D1) samt bekendtgørelse om kørekort.

Undervisningsplanen indeholder en detaljeret beskrivelse af uddannelsesmålene, som også er grundlag for bedømmelsen ved køreprøven.

GENERELLE SYNSPUNKTER

Risikoen for at komme ud for en færdselsulykke er særlig stor for den uerfarne fører af en bus. På samme måde som for almindelige biler spiller menneskelige fejl også en afgørende rolle ved størsteparten af ulykkerne med busser. Derfor skal det også her søges at forebygge ulykkerne gennem køreuddannelsen.

Ved kørsel med store køretøjer er det af meget større betydning end ved kørsel med almindelig bil, at man som fører lærer at "læse" trafikken længere fremme, så kørslen i tide kan tilpasses ændrede færdselsforhold. Man skal altså i meget større grad end ved de små biler være forudseende og opmærksom, så man kan forudse situationerne og dermed give sig selv tid til at kunne reagere på den rigtige måde (hastighedstilpasninger, gearvalg, placering mv.). Undervisningen skal i høj grad orienteres mod køreuddannelsens mål med stor vægt på risikoforhold.

Det er endvidere vigtigt, at undervisningen indeholder elementer, der generelt påvirker elevens holdninger og adfærd i trafikken i positiv retning.

Kørsel i lille bus adskiller sig væsentligt fra kørsel i almindelig bil på følgende områder:

Udsyn:

Som fører af en lille bus, hvor man oftest sidder lidt højere over kørebanen end i en almindelig bil, kan man få det indtryk, at man har et godt udsyn. Det er kun til en vis grad rigtigt. Udsynet er forringet, når der skal iagttages trafikanter tæt på bussen, og det gælder både til siden, forud og bagud. Udsyn bagud kan som oftest kun ske ved hjælp af spejle og andre hjælpemidler.

Størrelse og belæsning:

En lille bus er større end en almindelig bil både hvad angår højde, længde og bredde, hvilket man som fører af bus skal tage hensyn til i trafikken.

Især kørsel med høje busser stiller store krav til føreren.

Bremser:

En lille bus bremser normalt ikke lige så godt som en almindelig bil. Kravene til bremsernes præstation er forskellige. Er bremserne ikke i orden, kan det få katastrofale konsekvenser under opbremsning på grund af bussens vægt.

Kørelæreren skal indskærpe over for eleven, at man også i bus under de første års kørsel skal udvide sin erfaring om risikoforhold og faremuligheder.

Det betyder, at man skal køre mere forsigtigt end mere erfarne trafikanter.

Kørelæreren skal især advare mod en tendens til, at man hurtigt vænner sig til en risikobetonet køremåde, fordi den ikke straks får ubehagelige følger for én selv, blandt andet fordi man kører i en stor bil, men også fordi andre trafikanter ”trækker sig” for at undgå uheld.

UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE

At køre lille bus er i sagens natur en praktisk handling. Derfor må køreuddannelsen også have sit tyngdepunkt i indøvelsen af praktiske færdigheder. Det vil således være mest hensigtsmæssigt at lade den praktiske undervisnings forløb være bestemmende for, hvordan den teoretiske undervisning skal tilrettelægges og gennemføres.

Undervisningen skal følge undervisningsplanens afsnitsopdeling. Det er dog muligt i mindre omfang at fravige denne regel, idet der i denne lærervejledning er åbnet op herfor i de såkaldte ”elastikker”. Et eksempel på en ”elastik” fremgår af næste afsnit.

Teoriundervisningen skal først og fremmest tjene til at give en baggrund for elevens forståelse og til at lette elevens indlæring af de praktiske færdigheder. Teoriundervisningen i bussens indretning og udstyr skal blandt andet tjene til at lette elevens praktiske færdigheder i eftersyn og kontrol af udstyret. Færdighed i kontrol af udstyret skal udføres som en praktisk handling og gøres til genstand for indøvelse gennem hele undervisningsforløbet, så eleven gøres bevidst om betydningen af, at bussen altid er i en sikkerhedsmæssig forsvarlig stand. Teoriundervisningen er dog så omfattende, at visse dele af denne kan placeres i forbindelse med den første del af teoriundervisningen i manøvrer på vej (elastik).

Teoriundervisningen i forbindelse med manøvrer på vej er i et vist omfang repetition af stoffet fra kategori B, men der fokuseres i høj grad også på de særlige forhold, især

risikoforhold og faremuligheder, der gælder ved kørsel med lille bus. Undervisningen i undervisningsplanens 7. afsnit skal sammensættes som øvelser.

Den praktiske undervisning i kørsel indledes med indledende øvelser på vej, som kan gennemføres på en lukket øvelsesplads eller på steder i øvrigt, hvor eleven udelukkende - eller primært - skal koncentrere sig om køretøjets manøvrering. Derefter fortsættes med udvidede øvelser på vej under alle færdselsforhold og afsluttes med manøvrer på køreteknisk anlæg.

Et gennemgående princip ved tilrettelæggelsen af den praktiske undervisning er, at eleven hele tiden skal føres fra en lettere (og grundlæggende) til en vanskeligere (udvidet) øvelse og med mulighed for nødvendig repetition/gentagelse, så de indøvede færdigheder kan udføres tilfredsstillende, inden eleven føres videre til den næste og mere krævende øvelse.

Et emne/en manøvre, der ikke er gennemført tilfredsstillende, skal gentages/repeteres i et sådant omfang, at eleven kan gennemføre emnet/manøvren med tilfredsstillende resultat. Først herefter kan eleven fortsætte til næste emne/manøvre.

Før den mere detaljerede tilrettelæggelse af undervisningen skal kørelæreren sikre sig adgang til en godkendt lukket øvelsesplads og et hensigtsmæssigt indrettet teorilokale samt have udvalgt passende øvelsesstrækninger til manøvrerne på vej.

Køreuddannelsen indeholder udover de praktiske færdigheder en række alment dannede elementer i forhold til elevernes adfærd i trafikken og i forhold til elevernes udvikling som ansvarlige trafikanter.

Holdningsbearbejdning

Et væsentligt element i køreuddannelsen er bearbejdning af elevens holdninger i trafikken. En sådan holdningsbearbejdning kræver, at eleven aktivt tager stilling til de enkelte emneområder. Bearbejdning af elevens holdninger er væsentlig såvel i den teoretiske som i den praktiske undervisning. Dette forudsætter en aktiv dialog mellem kørelæreren og køreeleverne og køreeleverne imellem på holdet. Der skal således gennemføres undervisningssamtaler (ledet diskussion). Køreeleverne skal derfor være på samme undervisningsmæssige niveau i køreuddannelsen. Hermed menes, at eleverne skal være nået til den samme lektion i undervisningsforløbet.

IT-baserede undervisningsprogrammer

Et IT-baseret undervisningsprogram er et medie, hvor eleven selvstændigt kan

Gennemføre køreundervisningen uden kørelærerens medvirken. Forskellen på et IT-baseret undervisningsprogram og egentlig kørelærerundervisning er, at det IT-baserede undervisningsprogram alene er et hjælpemiddel til brug for kørelærerens undervisning, mens kørelærerundervisningen foregår som en aktiv dialog mellem kørelæreren og eleverne.

IT-baserede undervisningsprogrammer kan anvendes på samme måde som andre hjælpemidler som video, lysbilleder, PowerPoint, teoribog og lignende i køreuddannelsen.

Anvendes IT-baserede undervisningsprogrammer, skal kørelæreren som aktiv vejleder og diskussionspartner for køreeleverne være til stede i undervisningslokalet. Teoriundervisning, der enten er kompliceret eller indebærer bearbejdning af køreelevernes holdninger og adfærd, skal herudover altid gennemføres som holdundervisning i en aktiv dialog mellem kørelæreren og alle køreelever. **Afsnittene 3, 4, 5, 7, 8 i undervisningsplanen for køreuddannelsen** er adfærds- og holdningsbearbejdende eller indeholder komplicerede forhold. Disse afsnit skal derfor altid gennemføres ved en aktiv dialog mellem kørelæreren og alle køreelever på holdet samt køreeleverne imellem, for derved at opnå en trafiksikker holdning og adfærd.

Se dog nedenfor omkring muligheden for selvstudium.

Hold

De elever, der er til stede i undervisningslokalet, betragtes som ét hold. Et hold kan bestå af 1 til 20 elever til samme kategori.

Kørelæreren må kun undervise ét hold ad gangen.

For de nærmere bestemmelser om anvendelsen af IT-baserede undervisningsprogrammer henvises til kørekortbekendtgørelsen.

Lektionsplan

Det skal fremgå af lektionsplanen, at der har været anvendt IT-baserede undervisningsprogrammer. Der er i visse standardiserede lektionsplaner udfærdiget en afkrydsningsrubrik til anvendelse ved brug af IT-undervisningsprogrammer.

Kørelæreren skal ved sin underskrift ved de lektioner, hvor der er anvendt IT-baserede undervisningsprogrammer, bekræfte at lektionen er gennemført i overensstemmelse med lærervejledningens anvisninger.

Log

Der skal kunne udskrives en log fra det IT-baserede undervisningsprogram om den enkelte elevs anvendelse af programmet. Hver elev skal registreres entydigt, dvs. navn, adresse og telefonnummer. Herudover skal registreres lektionens nr. og indhold (underafsnitsniveau), dato og tid for gennemførelse, samt faktisk anvendt tid og hvor brugeren er (ip-adressen). Navnet på IT-undervisningsprogrammet skal fremgå af loggen.

Selvstudium

Ansøgere, der er fraværende fra køreundervisningen i højst 4 lektioner af 45 minutters varighed i teorilokale (teoretiske emner), kan på særlige vilkår indhente det forsømte ved selv at gennemgå de manglende teoretiske emner (selvstudium). Årsagen til fraværet har ingen betydning for muligheden for selvstudium.

Selvstudium kan gennemføres uden for køreskolen, men undervisningen er først gennemført, når kørelæreren har sikret sig, at eleven har indlært pensummet med tilfredsstillende resultat og i lektionsplanen har bekræftet dette.

Der er ikke begrænsninger i de afsnit i undervisningsplanen, der kan gennemføres ved selvstudium, men ved selvstudium af teoretiske emner, der enten er kompliceret eller indebærer bearbejdning af køreelevernes holdninger og adfærd, skal kørelæreren igennem aktiv dialog sikre sig, at eleven har indlært pensummet med tilfredsstillende resultat, herunder opnået den ønskede holdning og adfærd.

Selvstudium må ikke indgå som et planlagt forløb i den udbudte undervisning.

Når lektionen har været gennemført som selvstudium skal følgende anføres i lektionsplanen:

- Hvilke lektioner fra teorilokale, der er gennemført ved selvstudium,
- Kørelærerens bekræftelse på, at denne har sikret sig, at ansøgeren i tilfredsstillende omfang har lært uddannelsesmålene i den omhandlede teori,
- Datoen for hvornår kørelæreren har sikret sig, at ansøgeren har lært uddannelsesmålene i den omhandlede teori.

KRAV TIL TEORILOKALE

Teorilokalet skal have en sådan størrelse og indretning, at det kan fungere hensigtsmæssigt for det normale antal elever på et undervisningshold og tillade brug af de almindeligste hjælpemidler. En tilfredsstillende undervisning kan ikke gennemføres uden brug af illustrationer til anskueliggørelse af de vigtigste mekaniske busdele og deres funktion samt af risikoforhold og faremuligheder i forskellige færdselssituationer.

Af hensyn til gennemførelse af evaluerende prøver, som bl.a. er omtalt i undervisningsplanens Afsnit 10, Forberedelse til køreprøve, skal lokalet være udstyret med borde eller lignende, så eleverne bekvemt kan udfylde afkrydsningsskemaer ved prøverne.

FORSLAG TIL OPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE KØREUDDANNELSE

Det nøjagtige indhold i den teoretiske og praktiske undervisning er fastlagt i delmålene, hvorimod varighed og antal af de enkelte lektioner - udover de i kørekortbekendtgørelsen fastlagte obligatoriske minimumsantal - er afhængig af elevens individuelle behov.

Den følgende lektionsopdeling skal opfattes som et eksempel på et standardprogram, der kan anvendes af køreskolen, eventuelt som grundlag for køreskolen til at udarbejde sin egen lektionsplan for køreuddannelsen.

Rækkefølgen af lektionerne tilgodeser den i bekendtgørelse om kørekort krævede rækkefølge i afsnitsopdelingen i undervisningsplanen, principperne om, at eleven hele tiden skal føres fra en lettere til en vanskeligere manøvre, og kravet om sammenhæng mellem teoretisk og praktisk undervisning. Antallet af lektioner tilgodeser det i bekendtgørelse om kørekort anførte krav om et mindste antal af lektioner i undervisningen.

Det kan ved nogle lektioner i lektionsoversigten (fx ved højresving) være anført, at manøvren skal gennemføres som en grundlæggende øvelse. Det betyder, at manøvren skal gennemføres på et sted uden komplicerede vejforhold og stort set uden trafik, så eleven kan koncentrere sig om selve manøvren.

Når det ved en manøvre er anført, at den skal gennemføres som udvidet øvelse, betyder

det, at eleven skal kunne udføre manøvren under mere komplicerede vej- og trafikforhold.

En normal lektion er i lektionsopdelingen fastsat til 45 minutter.

Undervisningen til kategori D1 skal mindst indeholde følgende antal obligatoriske lektioner à 45 minutters varighed:

- 16 lektioner i teorilokale.
- 14 lektioner i manøvrer på vej.
- 4 lektioner i manøvrer på køreteknisk anlæg.

Undervisningen er i forslaget opdelt i moduler, som består af en eller flere lektioner à 45 minutter.

Den samlede undervisningstid på 34 lektioner à 45 minutter er et absolut minimum for at kunne gennemføre en forsvarlig undervisning. Kørelæreren skal regne med, at elever vil have behov for yderligere repetitioner såvel i teoretiske emner som i praktiske manøvrer. Især ved mange praktiske manøvrer vil elever have behov for op til det dobbelte af den anførte tid.

Ønsker man at gennemføre flere end de 3 nævnte evaluerende prøver i teori, skal disse lægges uden for de obligatoriske lektioner i teorilokale.

De i oversigten anførte undervisningsemner refererer til undervisningsplanens nummererede delmål og/eller eventuelle hovedmål. Når der i lektionsoversigten er omtalt ”repetition af kategori B”, menes der repetition af det anførte afsnit i undervisningsplanen til kategori B.

UNDERVISNINGSMODUL 1

Lektion 1 og 2 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køreuddannelsens formål og indhold.

Undervisningens gennemførelse i køreskolen.

Udlevering af lektionsplan og øvrige elev- materialer.

Nærmere orientering om uddannelsesforløbet, herunder sammenhængen mellem den teoretiske og praktiske uddannelse, pauser i køreuddannelsen og gennemgang af lektionsplanen.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

De forhold, der er nødvendige til beskrivelse af kravene til køreuddannelsen samt vilkårene for indstilling til køreprøve, herunder helbredsmæssige og aldersmæssige krav.

Elevens forberedelse til de enkelte lektioner.

1.1 Styreapparatet.

1.2.1 Driftsbremser.

1.2.2 Nødbremse.

1.2.3 Parkeringsbremser.

1.2.4 Kontrol af bremsler.

1.2.5 Lovbestemmelser om bremsler.

UNDERVISNINGSMODUL 2

Lektion 3 (1 x 45 minutter) (Lukket øvelsesplads, fabriksområde eller lignende)

2.1 Forberedelse til kørsel.

2.2 Bussers spejle.

2.3 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.

2.4 Højresving om hjørner.

2.5 Baglænskørsel med målbremning.

UNDERVISNINGSMODUL 3

Lektion 4 og 5 (2 x 45 minutter) (Teorilokale)

1.3 El-anlæg, lygter, reflekser, horn mv.

- 1.4 Bærende dele.
- 1.5 Motor, transmission samt energi- og miljørigtig kørsel.
- 1.6 Karrosseri og opbygning.
- 1.7 Indre indretning, udsyn og særligt udstyr.
- 1.8 Kontrolapparat.
- 1.9 Bussens dokumenter.
- 1.11 Bussens betjeningsudstyr.
- 1.12 Forebyggende vedligeholdelse og nødvendig reparation.

UNDERVISNINGSMODUL 4

Lektion 6 og 7 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebane kant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

Repetition fra kategori B:

- 3.1 Manøvre-egenskaber mv.
- 4.1 Trafikantadfærd mv.

UNDERVISNINGSMODUL 5

Lektion 8 og 9 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.7 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets udstyr.

Øvelse 1. Øvelsen omfatter følgende:

- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.13 Højresving i mindre trafikerede kryds.
- 7.14 Venstresving i mindre trafikerede kryds.

UNDERVISNINGSMODUL 6

Lektion 10 og 11 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.
- 5.1 Vejforhold mv.

UNDERVISNINGSMODUL 7

Lektion 12 og 13 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvre efter elevens individuelle forhold.

1.1 – 1.7 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets udstyr.

Øvelse 2. Øvelsen omfatter :

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

UNDERVISNINGSMODUL 8

Lektion 14 og 15 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

7.9 Overhaling.

6.1 Anvisninger for færdslen.

6.2 Bussers bredde, længde, højde og vægt.

6.3 Køre- og hviletidsbestemmelser samt anvendelsen af kontrolapparat.

6.4 Personbefordring mv.

6.5 Supplerende uddannelse.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluerende prøve.

UNDERVISNINGSMODUL 9

Lektion 16 og 17 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning - landevej)

Repetition af foregående manøvre efter elevens individuelle forhold.

1.1 – 1.7 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets udstyr.

Øvelse 3. Øvelsen omfatter følgende:

- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.6 Kørsel forbi holdende og gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran og efter andre.
- 7.9 Overhaling.

UNDERVISNINGSMODUL 10

Lektion 18 og 19 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

7.16 Kørsel på motorvej.

7.17 Kørsel ved siden af andre.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluerende prøve.

UNDERVISNINGSMODUL 11

Lektion 20 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvre efter elevens individuelle forhold.

1.1 – 1.7 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets udstyr.

Øvelse 4.

- 7.16 Kørsel på motorvej.

UNDERVISNINGSMODUL 12

Lektion 21 og 22 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvre efter elevens individuelle forhold.

- 1.1 – 1.7 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets udstyr.

Øvelse 5. Øvelsen omfatter følgende:

- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.
- 7.17 Kørsel ved siden af andre.

UNDERVISNINGSMODUL 13

Lektion 23 og 24 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.18 Standsning og parkering.
 - 7.19 Kørsel i mørke og i lygtetændingstiden i øvrigt.
 - 7.20 Kørsel i tunnel.
 - 10.1 Betingelser for at få kørekort.
 - 10.2 Køreprøvens gennemførelse.
- Lovbestemmelser i øvrigt om kørekort.
- Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluerende prøve.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i teoriundervisningen i undervisningsmodul 10.10.3

UNDERVISNINGSMODUL 14

Lektion 25 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvre efter elevens individuelle forhold.

1.1 – 1.7 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets udstyr.

Øvelse 6. Øvelsen omfatter følgende:

7.18 Standsning og parkering.

UNDERVISNINGSMODUL 15

Lektion 26 og 27 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvre efter elevens individuelle forhold.

Øvelse 7. Øvelsen omfatter følgende:

7.19 Kørsel i mørke og i lygtetændingstiden i øvrigt.

7.20 Kørsel i tunnel.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i den praktiske køreundervisning i undervisningsmodul 11, 12 eller 14.

Samtlige foregående delmål skal være gennemført med tilfredsstillende resultat, før teoriprøven kan aflægges.

UNDERVISNINGSMODUL 16

Lektion 28 og 29 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køretekniske forhold (herunder forberedelse til manøvrer på køreteknisk anlæg).

9.1.1 Vejgrebets betydning.

9.1.2 Belæsning, dæktryk mv.

9.2.1 Bevægelsesenergi og hastighed.

9.2.2 Centrifugalkraft.

9.2.3 Bremselængder.

9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.

9.3.1 Slalom.

9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.

9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.

9.4.1 Kørsel i kurve.

9.4.2 Baghjuls-udskridning.

9.4.3 Forhjuls-udskridning.

UNDERVISNINGSMODUL 17

Lektion 30, 31, 32 og 33 (4 x 45 minutter)

(Køreteknisk anlæg)

Øvelser på **almindelig** vej:

9.2.3 Bremselængder.

9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.

9.3.1 Slalom.

9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.

9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.

Øvelser på **glat** vej:

9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.

9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.

9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.

9.4.2 Baghjuls-udskridning.

Øvelser på **glat** vej i sving.

9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.

9.4.1 Kørsel i kurve.

9.4.2 Baghjuls-udskridning.

9.4.3 Forhjuls-udskridning.

UNDERVISNINGSMODUL 18

Lektion 34 (1 x 45 minutter)

(Fri øvelsesstrækning)

1.1 - 1.7 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets udstyr.

Repetition og forberedelse til praktisk prøve.

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

Evaluerende prøve i praktik.

KRAV TIL ØVELSESSTRÆKNINGER

For at sikre en god indlæring skal øvelserne i manøvrer på vej planlægges nøje med hensyn til både indhold og rækkefølge.

Ved undervisningen til bus er der ikke behov for udvælgelse af øvelsesstrækninger til de enkelte manøvrer på samme måde som til kategori B, og kørelæreren stilles derfor lidt friere end ved undervisningen til kategori B.

Til bus skal øvelsesstrækningerne/-områderne udvælges/sammensættes, så eleven får størst muligt udbytte af de enkelte øvelser og således, at eleven hele tiden føres fra en lettere til en vanskeligere manøvre/øvelse.

Øvelse 1

Gennemføres under ukomplicerede vej- og færdselsforhold og dermed på mindre befærdede veje, så vægten kan lægges på omhyggelig udførelse af orienterings- og manøvrerefærdigheder.

Vejstrækningen bør være bred, gerne med midterrabat, og helst med mere end én vognbane i kørselsretningen.

Øvelse 2

Strækninger med mulighed for flere højre- og venstresving omfattende kryds med højre vigepligt, ubetinget vigepligt, signalregulerede kryds med vognbaneafmærkning og eventuelt afkortet cykelsti, rundkørsler, gennemfartsveje med og uden cykelsti samt dobbeltrettet cykelsti.

Øvelse 3

Gennemføres over længere strækninger, så eleven kan lære at tilpasse placering, hastighed og gearvalg efter skiftende vej- og færdselsforhold.

Øvelsen gennemføres på en landevejsstrækning med en længde på op imod 50 km og med meget varieret bredde, vejsving af forskellig skarphed, vejhældning, bevoksning og bakker med forskellige stigninger.

Der indøves overhalingsprocedurer, tilpasning af hastigheden til vejsving, bakker og oversigtsforhold i øvrigt samt tilpasning af gearvalg til kørsel på bakker og i vejsving.

Øvelse 4

Gennemføres på motorvej og motortrafikvej. Når forholdene udelukker kørsel på motorvej gennemføres øvelsen på strækninger, hvor der er mulighed for at foretage sammenfletning med køretøjer, der kører med væsentlig højere hastighed end bussen, jf. hovedmålet i afsnit 7.16 i undervisningsplanen.

Øvelse 5

Gennemføres på steder, hvor der er mulighed for at indøve tidligere indlærte manøvrer under vanskeligere færdselsforhold.

Øvelsen gennemføres i flere forskellige vejkryds, større rundkørsler og veje med flere vognbaner i samme retning og på tidspunkter med tæt trafik.

Øvelse 6

Gennemføres på steder svarende til vilkårene på mange på- og aflæsningssteder. Endvidere skal der være mulighed for at udføre parkeringsmanøvrer i øvrigt på steder med færdsel af forskellig art samt mulighed for ind- og udkørsel gennem smalle passager, porte eller lignende såvel forlæns som baglæns.

Øvelse 7

Kørsel i mørke og i lygtetændingstiden i øvrigt gennemføres under forhold som anført ved øvelse 3, 4 og 5, dog med særlig vægt på 3 og 5. Der skal være strækninger med forskellig vejbelysning og strækninger helt uden belysning. Steder til gennemførelse af baglæns højresving om hjørner bør være helt uden lys.

Kørsel i tunnel gennemføres i en af følgende tunneller:

- Tårnbytunnelen
- Frederikssundsvejstunnelen
- Englandsvejstunnelen
- Guldborgsundtunnelen
- Limfjordstunnelen

